

פרוטוקול מס' 357

מישיבת ועדת החוקה, חוק ומשפט
מיום ה' ה' בתמוז תשל"ג - 5.7.73, שעה 9:00

נכחו:

חברי הוועדה:
י. גולדשמידט - יו"ר
א. אנקוריון
ס. ביבי
ב. הלוי
ג. האוזנר
ש. פרידמן
י.ה. קלינגהופר

מוזמנים:
ש. כהן
ד. קורן
גב' הירש - משרד המשטרה
ע. סבט - משרד המשפטים
א. שפט - משרד הפנים

מ"מ מזכירת הוועדה: ש. צמח

רשמה: א. ובר

- סדר היום:
- 1) חוק יסוד: הכנסת (תיקון) - הצעת חה"כ ד. קורן (רל"א)
 - 2) חוק לתיקון פקודת החוק הפלילי (איסור פרסום שמו של עצור) - הצעת חוק ר"מ של חה"כ ש. כהן
 - 3) חוק הרשויות המקומיות (בחירות) (תיקון מס' 8), תשל"ג-1973
 - 4) חוק לתיקון פקודת רכב מנועי (סיכונאי צד שלישי), תשל"ג-1973

היו"ר י. גולדשמידט:

אני פותח את הישיבה.

1) חוק יסוד: הכנסת (תיקון) - הצעת חה"כ ד. קורן (רל"א)

היו"ר י. גולדשמידט:

הצעת חבר הכנסת קורן היא שבסעיף 28 לחוק יסוד: הכנסת תבוא הוראה הנזכרת אפשרות לאסור פרסום דברים שנאמרו בכנסת בישיבה פתוח אמנם, אם היד קובע שפרסום הדברים עלול להזיק ליחסים הטובים של המדינה עם מדינה אחרת, דהיינו - לפגוע ביחסי החוץ של המדינה. זוהי תוספת על מה שקיים בחוק בטחון המדינה.

ד. קורן:

ישנה הצעת תיקון של פרופ' קלינגהופר שהציע - או ביחסי החוץ במידה והדבר

קשור במישרין לבטחון המדינה.

ג. האוזנר:

כיונת חה"כ קלינגהופר היתה להרחיב את תחולת הבטחון בצורה יותר רחבה

על יחסי החוץ.

היו"ר י. גולדשמידט:

אני מעמיד להצבעה זה מול זה את הצעת חה"כ קורן מול ההצעה המתקנת

של חה"כ קלינגהופר.

הצבעה - בעד ההצעה המקורית של חה"כ קורן - 2

בעד הצעת חה"כ קלינגהופר - 3

נתקבלה הצעת חה"כ קלינגהופר לתיקון הצעת חה"כ קורן.

אם אנקוריון:

אני שומר לי זכות הסתייגות.

היו"ר י. גולדשמידט:

אין מסתייגים עכשיו. זו הכנה לקריאה ראשונה. הועדה החליטה להציע

לכנסת נוסח מתוקן לקריאה ראשונה.

הנוסח שייקבע ייעשה לאחר התייעצות

עם חה"כ קלינגהופר, ולאחר מכן נשלח אותו לפרסום בכחול.

2) חוק לתיקון פקודת החוק הפלילי (איסור פרסום שמו של עצור) - הצעת חוק ר"מ של חה"כ ש. כהן

היו"ר י. גולדשמידט:

אנו צריכים לדון אם נביא לכנסת לקריאה ראשונה את הנוסח כפי שמוצע כאן, שהוא

שונה במידה לא מעטה מהצעת חה"כ כהן;

ש. כהן:

בישיבה הקודמת, על דעת המציע ועל דעת חברי הועדה הוסכם על הנוסח הלבן שלפנינו.

זאת הצעת פשרה כדי לזרז את הטיפול.

ת. ביבי:

מכיוון שהיו"ר לא היה בישיבת, אני רוצה להסביר שלאחר שחברי הועדה חזרו ושקלו,

סוכם על דעת כמעט הכל, ללא התנגדות, שברוח האמור בנוסח הלבן, יובא התיקון והוא יהיה הנוסח המוצע.

פירוש הנוסח הלבן הוא שבעוד שהצעת חה"כ

כהן דיברה על אי פרסום בכל תקופת החקירה, כולל תקופת הארכת המעצר על-

ידי צו של שופט, - הרי בסעיף 27א; מסתפקים בתקופה קצרה יותר שהיא

תקופת המעצר על ידי המשטרה עד להוצאת צו מעצר על ידי השופט.

מ. ביבי:

כלומר, כשהעצור מגיע לידי השופט, העניין כולו כבר בידי השופט, ולפי סעיף 2 של התיקון, השופט רשאי - אם כי היום יש הגבלות על השופט שרשאי רק בשלושה מקרים לאסור את הפרסום של שם העציר (כאשר הוא קטין, כשהעניין קשור למוסר ודבר נוסף) - הרי עכשיו מרחיבים את סמכות השופט, בכך שאומרים שהוא רשאי לפרסם, לפי שיקול דעתו, כל עוד לא הוגש כתב אישום נגד אותו עציר.

ישנה קודם תקופה של 48 שעות, שהעצודר נעצר על ידי המשטרה, ואז אסור לפרסם את שמו; ולאחר שהמשטרה מביאה את העציר לפני השופט להארכת צו המעצר, השיפוט בדבר פרסום או אי פרסום נתון לשיקול דעתו של השופט.

הינר י. גולדשמידט: האם הנוסח הזה התקבל גם על ידי המשטרה?

ת. ביבי: לא. משרד המשפטים לעומת זאת לא רצה להתערב בעניין, כי אמר שהוא הגיש פעם הצעת חוק כזו והעתונות תקפה אותו על כך. לכן הוא היה ניטרלי. המשטרה לא הביעה את דעתה בנושא.

הינר י. גולדשמידט: מה שאמר ח"כ ביבי מכסה את סעיף 2 של ההצעה - תיקון בחוק בית המשפט - אולם בסעיף 1 יש משהו הרבה יותר חמור ומרחיק לכת, שקובעים כבר עבירה פלילית למי שפרסום שמו של עצור.

אני חושב שאפשר לתקן במקום שייאמר כדרי לזהותו באופן המעיד על מעצרו בשל עבירה פלילית - לכתוב: באופן המעיד על מעצרו בשל חשד שעבר עבירה.

בתיקון מתקבל.

הינר י. גולדשמידט: ברור לי שסעיף 1 שונה לגמרי ומרחיק לכת בהרבה מאשר סעיף 2. כי בסעיף 1 איננו אומרים שאם אדם מפרסם בניגוד לאיסורו של שופט לפי סעיף 2; אלא אומרים - כל מי שמפרסם את השם, עובר עבירה, לפני שהוא בא לפני שופט. זו כל הצעתו של ח"כ כהן. מי שהתנגד לה, התנגד לסעיף זה, כי סעיף זה קובע את כל כוונת ח"כ כהן. אני שואל האם זה היה מוסכם שהסעיף הזה יתקבל?

ב. הלפרין: אני לא הסכמתי לזאת.

הינר י. גולדשמידט: לא הייתי בוועדת המשנה, אולם לו הייתי, בייתי מתנגד לכך.

ש. כהן: אני רוצה להסביר. הצעתי המקורית אומרת שיש לאסור פרסום של שמו של העצור בשני שלבים: 1) כשנעצר לארבעים ושמונה שעות על ידי המשטרה; 2) כשמביאים אותו להוצאת פקודת מעצר על ידי בית המשפט, וכל עוד לא הוגש כתב אישום.

על כך היה ויכוח בוועדה, הוזמנו נציגי העתוננים, והם אמרו שהיו שנהוג לפי הריסון העצמי של ועדות, לא לפרסם את שמו של העציר במשך ארבעים ושמונה השעות. כלומר, זה רק חלק מהצעתי המקורית, וחלק זה מקובל על העתוננים כמידה של ריסום עצמי.

באשר לחלק השני של הצעתי, שכל עוד לא הוגש כתב אישום יש למנוע פרסום שמו של העצור, מצאה הוועדה להרחיב את סמכותו של השופט לאסור פרסום לפי בקשת העציר, והיום רשות זו מוגבלת רק לשלושה מקרים. מסיבה זו, ההצעה שלפניכם איננה הצעתי המקורית, אלא זו הצעת פשרה בהתחשב בדעות שהושמעו בוועדה. היו כאלה שצידדו בהצעה המקורית; היו שרצו להרחיב את זה והיו שרצו שבמשך ארבעים ושמונה שעות אסור לפרסם שם העצור, וברגע שהוא הובא לפני שופט, לאפשר לשופט דיסקרציה, וזו ההצעה שלפניכם.

הינר י. גולדשמידט: אני עדיין במבוכה לגבי סעיף 1. אבל אם ח"כ ביבי אומר שהוועדה גמרה את הדיונים וההצעה שלפנינו משקפת מה

י. גולדשמידט:

שרצינו להעמיד להצבעה בשבוע שעבר, אז אני מעמיד את זאת להצבעה.

מ. ביבי:

סוכם על דעת חברי הועדה שהסעיף יהיה ברוח זו שהוצעה כאן. השאלה היא אם הועדה רוצה לקבל את הנוסח הזה כפי שהוא פה, או לא, אבל רואים הדברים היא כזו. זו עדיין קריאה טרומית, ויש לנו אפשרות לתקן במידה שיתברר שפרט חסר או שקיים פרט מיותר. ההחלטה שלנו היום איננה מחייבת אותנו שלא נוכל להכניס שינויים.

ג. הלוי:

מה הדין בדברים אחרים שאסורים לפרסום? מדוע צריך להכניס את זה בחוק הפלילי בצורה כזו? אם אנו מתקנים לפי סעיף 2 המוצע את סעיף 40(ד) בחוק בתי המשפט, ממילא מי שמפרסם בניגוד לזה, דינו מאסר ששה חודשים או קנס אלף לירות. היה רצוי לומר אותו דבר אם יש חלק ריק בקשר לארבעים ושמונה השעות הראשונות. צריך לומר שסעיף 40(ד) יחול גם על מי שמפרסם מה שמוצע כאן בתור סעיף 127א' בחוק הפלילי.

ג. האוזנר:

אני חושב גם כן שאפשר להשאיר את זה לפתרון של סעיף 20 של חוק בתי המשפט. לא צריך להוסיף על פקודת החוק הפלילי, אלא להשתמש במנגנון הקיים בחוק בתי המשפט.

גב' הירש:

אפילו אם זה לא הגיע לבית המשפט?

ג. האוזנר:

עונדת מעצרו של אם לא צריכה להגיע לפרסום.

הי"ר י. גולדשמידט:

אני מצטרף לשאלתה של גב' הירש - מה זה שייך לחוק בתי המשפט? אם אני לדוגמה רואה שהמשטרה עוצרת שכן שלי ואני הולך ומפרסם זאת, מה הקשר לחוק בתי המשפט? כלי להכנס לשאלות ניסוח או מיקום, יש להכריע אם אנו מקבלים את הצורה של סעיף 1. מי שמחייב את סעיף 1 יתכן מאוד שיחייב גם את סעיף 2; מי ששולל את סעיף 1, יכול לקבל את סעיף 2.

מ. ביבי:

לדעתי מיותר בשתי תקופות מאסר שונות: (1) בתקופה שבה מטפלת בעיקר המשטרה. אומרים כאן, כי מי שמפרסם שמו של עצור כל זמן שהוא בימי המשטרה, עובר עבירה. (2) כאשר האיש כבר לא בידי המשטרה בלבד, אלא הוא הובא לפני שופט, ואז בית המשפט קובע אם לפרסם את שמו או לא.

לדעתי שני הסעיפים צריכים להיות כפי שמוצע כאן: סעיף 127א' בחוק הפלילי; וסעיף 2 בחוק בתי המשפט.

הי"ר י. גולדשמידט:

זו גם דעת נציגת המשטרה.

ג. האוזנר:

יש טעמים לכאן ולכאן. אני מבין את הטיעון של נציגת המשטרה. מצד שני, אם יש כבר סעיף שמדבר על איסור פרסום, הייתי מכניס סעיף זה במידת האפשר למסגרת הקיימת ולא יוצר עבירות חדשות.

ג. הלוי:

אם נתקן את חוק בתי המשפט, אנו מרחיבים את סמכות השופטים לאסור פרסום מעבר לשלושת המקרים הידועים. אבל מגבילים את הזמן עד להגשת כתב אישום, ועד אז נותנים לו שיקול דעת מוחלט. הייתי מסכים לרוח הדברים שאמר ח"כ האוזנר שגם הסעיף הראשון יש לו איכשהו זיקה לבית המשפט, אמנם גישה שלילית. לא הייתי אומר דווקא הארכת צו מעצר, אלא הוצאת צו מעצר, ואפשר לחשוב על אחת כמה וכמה מי שנעצר מחוץ לבית המשפט בלא צו של בית משפט, כל עוד בית המשפט לא דן במעצרו.

ג. האוזנר:

אפשר לומר "בטרם נתן בית המשפט צו מעצר, לא יפורסם".

ה'נ"ר י. גולדשמידט:
אני מציע שקודם נחליט אם רוצים
מה שנאמר בסעיף 2 עקרונית, כלומר,
שזו הרחבת סמכות השופט, הוספה של מקרה בו הוא יכול לפעול; ואחר-כך
נחליט על העקרון של סעיף 1. לפי תוצאות ההצבעה על סעיף 1, נעייין
שוב עם משרדי המשפטים והמסורה איפה למקום זאת.

הצבעה - רוב בעד העקרון שבסעיף 2
אין מחנגדים.

התקבל העקרון שבסעיף 2.

בסעיף 1 אנו יוזמים עבירה לפסוקים של שמו של אדם כל עוד לא
הובא לפני בית משפט, כי מרגע שהובא לבית משפט הסמכנו את השופט
לעשות זאת.

הצבעה - רוב בעד איסור פרסום שם העצור

ביחס להצעת חה"כ הלוי והאוזנר לשלב את הסעיף בחוק בתי המשפט,
נבקש את עזרת משרד המשפטים, כדי שנוכל להביא את ההצעה במהירות
לקריאה ראשונה.

גב' הירש:
יש לי רק שאלה, אמנם לא ידעתי שהנושא
בא לדיון, אולם יש לי הרושם שיש לנו
כאן מכשלה כי אדם שחשוד בעבירה והוא נמלט, ואנו רוצים לאתר אותו,
לא נוכל לפרסם שהוא נעדר.

ג. האוזנר:
אם הוא כרוח תוך ארבעים ושמונה השעות,
יש כאן שאלה. אם תרצו לפרסם, תצטרכו
לשופט ותבקשו שיקול דעת השופט אם לפרסם.

מ. גיבלי:
השאלה הזו עלתה בוועדה בראשות חה"כ פרידמן
וזו הפשרה בין כל המגוונים של ההצעות.
הסתפקנו בקטע הזמן הזה, תקופת המעצר, וזה המינימום, כי זה מקיף את
רוב המקרים. המקרה שציינה גב' הירש הוא מהמקרים החריגים,
ולפי דעתי זה לא כלול פה.

ג. הלוי:
אני מציע לפתור את השאלה בחוק בתי המשפט.
נוסיף שלא יפרסם אדם ללא רשות מבית משפט
שמו של עציר. במקרה שיש צורך מיוחד לפרסם דווקא במשך ארבעים ושמונה
השעות, פונים לשופט והוא יכול להתיר. בדרך כלל, אחרי ארבעים ושמונה
שעות השופט יכול לאסור את הפרסום, ואילו לפני ארבעים ושמונה שעות
הוא צריך להתיר את הפרסום במקרה הצורך.

רציתי להעיר דרך אגב, מה בקשר למעצר
המינהלי? הלא יש עצורים מינהליים לשלושה חודשים, ואין צו בית משפט.
האם במשך כל הזמן יהיה אסור לפרסם את שם העציר המנהלי? יש לזה גם
משמעות פוליטית, לפעמים חשוב לציבור לדעת.

ש. פרידמן:
באשר לשאלה הראשונה אני רוצה למסור
שהשאלה התעוררה בוועדה והתשובה מאוד
פרגמטית: אנו עדיין בקריאה טרומית, ודבר זה יש לבדור בקריאה ראשונה.
זו היתה התשובה הלא עניינית. הוועדה היתה ערה לבעיה זו, אולם אמרה
שבגלל זה אין צורך לעכב את הצעת החוק.

ה'נ"ר י. גולדשמידט:
אני רוצה להציע שבניסוח ההצעה נלבן
בשתף את בא כוח משרד המשפטים כי הם
מעורבים בעניין ומעוניינים בזה, ולא יתכן שנביא את ההצעה לקריאה ראשונה
בלעדיהם.

ג. הלוי:
אולי המשטרה תיתן דעתה על מעצרים מינהליים.

גב' הירש:
זה לא כל כך קשור למשטרה, אלא למשרד הבטחון

ה) חוק הרשויות המקומיות (בחירות) (תיקון מס' 8): תשל"ג-1973

היו"ר י. גולדשמידט:
 ביטלנו את המגבלה למקומות גדולים ובינוניים, אבל בשאר העניינים - מי ימנה ובאיזה אישור ימנה - נתחלקו הדעות, ויש לנו שרשרת של גרסאות כפולות שאחת תלויה בשנה, ועל זה ודאי יהיה דיון מעניין בכנסת בקריאה ראשונה. סיימנו את סעיף 1. אני מציע שנעבור קודם לסעיף 4, כדי שננצל את נוכחות בציגת המשטרה.

סעיף 4 -

א. שפטי:
 לפני כמה חודשים קיבלנו חוק לתיקון חוק הבחירות לכנסת, וקיבלנו סידורים חדשים להצבעתם של שוטרים לכנסת. העקרון המנחה היה אז שיטת "הואל קרטה" - כרטיס הצבעה לשוטר. אמרנו, אותם שוטרים שעשויים להיות מוצבים מחוץ לגבולות הישוב שבהם הם מתגוררים, שר המשטרה בעוד מועד יגיש רשימה ובה יכלול שוטרים אלה, וועדת הבחירות המרכזית תורה להוציא את שמות כל השוטרים האלה מרשימות הבחורים של הקלפיות שבהם הם רשומים. תמורת זאת הם יקבלו כרטיס בוחר מיוחד לשוטר, ולפי דרישותיכם, כרטיס זה יכלול את כל הפרטים האפשריים והבלתי אפשריים לגבי אותו שוטר - תעודת הזהות, מספר תעודת השוטר וכו' - ובעזרת אותו כרטיס יוכל השוטר לגשת לכל קלפי במדינה. הוא חייב להיות במדים, להביא אתו תעודת זהות, תעודת שוטר ואת התעודה המיוחדת, ואז הוא ניגש ליו"ר ועדת הקלפי, מוסר את התעודה המיוחדת, היו"ר מנקב את התעודה המיוחדת ואת תעודת הזהות, ורושם בפרוטוקול של הועדה ששוטר פלוני מצביע באותו קלפי ומרשה לו להצביע כמו לכל מצביע אחר במעטפה אחת באותה קלפי.

כרגע אנו מציעים הסדר דומה, לא לגמרי זהה, לגבי רשויות מקומיות. השוני כמונן נובע מהעובדה שמדובר ברשויות מקומיות. משום כך, העקרון של כל קלפי במדינה לא יכול להתקיים, כי הבחירות לרשויות המקומיות הן מקומיות, ואפשר להצביע בצורה של הצבעה רגילה באותה קלפי רק בתחום אותה רשות מקומית שבה רשום שם. משום כך ההסדר הזה מצומצם לרשימת מועמדים פלונית במקום פלוני.

כיצד יתבצע הדבר - אם שוטר רשום בקרית הירובל ויוצב בקסטמונים, אם הוא אפריזרי היה רשום באותה רשימה ששר המשטרה יצטרך להגיש הפעם לשר הפנים במקום ועדת הבחירות המרכזית, ואם הוא קיבל את התעודה באותם החנאים ובאותם הסדרים האדמיניסטרטיביים כפי שלגבי הכנסת, - הוא יוכל להצביע בכל קלפי בתחום הרשות המקומית שלו.

השוני לגבי הבחירות לכנסת, הוא שאז קיבלנו את העקרון לגבי כלל המדינה; לגבי אלה שעשויים היו להיות מוצבים מחוץ לתחום הרשות המקומית. כאן הקונצפציה אחרת - מדובר על שוטרים שעשויים להיות מוצבים בחוץ הרשות המקומית שלהם, ולא יוכלו בגלל תפקידם להגיע לאותה קלפי שבאזור מגוריהם.

יכול להיות שמאחר וכתוב פה "עשוי", עלול להיות שהרשויות תהיינה זהות, - שוטר עשוי להיות מוצב מחוץ לקלפי, אבל זה ידרוש מהמשטרה מיון די קפדני, אלא אם כן נאמר שאי אפשר לדעת היכן השוטר יהיה מוצב, ואז הוא עשוי להיות מוצב בשני המקומות, והוא עלול להיכלל בשתי הרשימות. זו בעיה שאני מבקש להתייחס אליה.

גב' הירש:
 הבעיה נובעת מכך ששוטר מוצב ליום עבודתו מוקדם עוד לפני פתיחת הקלפיות, על מנת לאפשר ליו"ר ועדת הבחירות לפתוח את הקלפי. לכן הוא מנוע להצביע לפני כן. ההצעה הזו פשרנית. אנו רצינו שהשוטר יוכל להצביע לרשות המקומית בכל מקום, אבל זה לא היה ניתן. זו פשרה שלפחות אותם השוטרים המוצבים בתחום אותה רשות מקומית, אבל לא בתחום אותה קלפי, יוכלו להצביע כלומר, ששוטר שיוצב בקלפי אחת ומתגורר בתחום קלפי אחרת, יוכל להצביע במקום הצבתי.

אנו ערים לעובדה שיהיו שוטרים רבים שיוצבו מחוץ לתחום מגוריהם, ולא יוכלו להצביע. אבל לפחות אלה שמוצבים בתחום אותה רשות יוכלו להצביע.

א. שפט:
זה לא כל כך מדוייק. אם השוטרים יהיו מוכנים לגשת לקלפי צבאית, לפי תיקון שהתקבל, הרחבנו את תחולת הוראות שעת חירום, וכמעט בכל הארץ יש קלפיות צבאיות. וזה כמובן אם תפקידם של השוטרים מאפשר להם לגשת לקלפי צבאית.

גב' הירש: הבעיה היא שתפקידם אינם מאפשר להם.

א. שפט:
בקלפי צבאית מותר להצביע במעטפות כפולות. מטעמים שונים לא היינו מוכנים לקבל את העקרון של הצבעה במעטפה כפולה בקלפיות הרגילות, כי העקרון הזה יכביד אותנו למערכת אדמיניסטרטיבית שתסבך אותנו מאוד. לעומת זאת בקלפיות הצבאיות המערך מתוכנן למעטפות כפולות וכך אין בעיה בדבר. כל השוטרים שיהיו מחוץ לתחום מגוריהם ויגיעו לקלפי צבאי, יוכלו להצביע שם.

גב' הירש: אבל הסיכוי לכך מבחינה מעשית הוא קלוש.

א. שפט:
במערכות הבחירות הקודמות דרך זו נושלה במקרים לא מעטים.

א. אנקוריון:
אני תומך בהצעה זו באופן עקרוני כי היא הולכת בעקבות התיקון לגבי הבחירות לכנסת. השוטרים הם החלק המשועבד ביותר ביום הבחירות, הם מוצעים מלפני השעה שבע ועד שלוש בלילה, ומן הראשי שבאפשר להם לבחור.

ש. פרידמן:
ביחס לטכניקה של הבחירה - מוזכר שתעודת הצבעה לשוטר חייבת לכלול את מספר הזהות או פנקס הזיהוי. מה ההבדל בין שני המסמכים, והאם ההבדל כל כך משמעותי שצריך לכלול את שניהם?

א. שפט:
זו שאלה של מינוח בלבד. לכל אדם יש מסמך אחד בלבד משניים אלה. הנפקא מינה הוא לגבי החיקוקים שלפיהם הוצאו התעודות הללו. כדי שהדבר יהיה ברור לגמרי, כללנו גם לגבי הבחירות לכנסת וגם כאן את שני המסמכים, שלא יתעוררו ספקות. המספרים הרצים של תעודת הזהות ומספר הזיהוי, הם המספרים הרצים במדשם האוכלוסים ואין כפילות שם.

ש. פרידמן:
אני מודה שלא הבנתי גם כאשר הובא התיקון לחוק הבחירות לכנסת, וגם עכשיו לגבי התיקון המוצע. הוסבר שלאמיתו של דבר זה מכביד מאוד על שר המשטרה לדעת מי מוצב ביום הבחירות, היות שמדובר בכמה אלפי שוטרים, ואילו כאן אוטורים שארבעים וחמשה יום לפני כן יקבע שר המשטרה את רשימת השוטרים שיוצבו ביום הבחירות מחוץ למקומותיהם. אינני תופס את הקשר ההגיוני בין הדברים.

בכל אופן, אני מקבל את זה כנתון, כי נקודת המוצא שנתקבלה לגבי הבחירות לכנסת הייתה שמחפשים דרך לאפשר לשופט לצל את זכותו האזרחית לבחור.

כמו כן רציתי לשאול מה הקשר לקלפיות הצבאיות ולהצבעה לרשויות המקומיות.

א. שפט:
אנו עוסקים בשני מסלולים: (1) מסלול של הצבעה אזרחית; (2) מסלול של הצבעה צבאית. הקונצפציות הן שונות. הוא רשום ברשימת בוחרים של קלפי כלשהו, ורק שם הוא רשאי להצביע. אם הוא באילת במקרה, אין הוא יכול להצביע אלא במקום בו הוא רשום. הוא הדין לגבי רשות מקומית ולגבי הכנסת. לגבי הכנסת עשינו יוצא מן הכלל לגבי שוטרים ואמרנו שבמסגרת המסלול האזרחי השוטר שנכלל ברשימה המיוחדת ויש לו כרטיס הצבעה מיוחד, יוכל להצביע בכל קלפי שהוא במסלול האזרחי במעטפה אחת ולא כפולה. נתנו בזה פתרון לכל הארץ. ואילו בהצעה שלפנינו אנו נותנים פתרון לתחום הרשות המקומית בלבד. גם לגבי הכנסת וגם לצבי הרשויות המקומיות, קיים המסלול הצבאי.

יש הוראות מיוחדות בחוק הבחירות לכנסת נוסח משולב, כפי שיש לנו בפרק ה' בחוק הרשויות המקומיות (סעיף 78 ואילן) מסלול אלטרנטיבי של הצבעה לגבי חיילים. חיילים מצביעים במחנותיהם במעטפות כפולות בקלפיות צבאיות הן לכנסת והן לרשות המקומית.

א. שפטי:

אחרי כן מרכזים את כל הקלפיות בבנין זה ומסיימים אותם לפי מקומותיהם ומצרפים אותם לזאת לצאת הכלליות לאחר שבדקו אם לחייל פלוני היתה זכות בחירה; ולגבי רשויות מקומיות שולחים את הקלפיות לוועדת הבחירות של אותה רשות מקומית. שוטרים ראאים על פי הדין להצביע במסלול הצבאי. לכן אם שוטר מצליח להגיע לקלפי צבאית, הוא יכול להצביע. דין שוטר כדין חייל במקרה זה.

הינ"ר י. גולדשמידט:

רציתי לומר ביחס לשאלת חה"כ פרידמן מדוע יש להודיע 45 יום על השוטרים שלא יוצבו במקומותיהם. גם בתיקון לחוק הבחירות לכנסת וגם הצעה זו איננה מכוונת למה שהיא מתיימרת. השר איננו מתכוונן להגיש רשימת שוטרים שלא יהיו במקומותיהם. הוא מתכוון למצוא רשימת כל השוטרים כל זמן שהם בעבודה. כך נמסר לנו על ידי נציג המשטרה. הוא לא ממכוון לכן שיתכנו מראש איפה יעמד כל שוטר, כי זה לא ניתן, והמשטרה תכלול את כל השוטרים אולי גם את הפקידות שעובדות במשטרה. לכן התמיהה הזו אם קשה לשר המשטרה כל כך מדוע הוא יגיש רשימה ארבעים וחמשה יום קודם ליום הבחירות. הוא מגיש את כל השוטרים.

הגשתי על כך הסתייגות, שנרשה לשר המשטרה לעשות זאת רק לגבי אלפיים שוטרים, כי אי אפשר להעלות על הדעת שהוא יוציא יותר מאלפיים שוטרים מחוץ למקומותיהם. אבל הסתייגותי נפלה.

לדעתי, התיקון שמוצע לנו ביחס לבחירות לרשויות מקומיות, מיותר. אין לנו ישובים כל כך גדולים שאדם צריך לנוע ברכב מנועי שעות שלמות ביום שבתון כדי שיוכל להצביע. לכן כל הענין הזה מיותר.

אני חושב שעם קצת רצון טוב ואם חלק מהעבודה שיעסיקו כדי להכין את הרשימות האלה, אפשר להסנע מזה. אבל אין אני יכול לעשות יותר מאשר להסתייג פעם נוספת. אני מתנגד להוצאת התעודות האלה לשוטרים.

ת. גיבלי:

רוח הסעיף איננה מונעת משר המשטרה לא להוציא לכולם אלא לחלק.

הינ"ר י. גולדשמידט:

אבל נציג שר המשטרה אמר שהוא יוציא לכולם. לגבי הרשות המקומית אין צורך בכך. אם הוא נמצא ברשות המקומית, הוא יכול להגיע תוך שש-עשרה שעות.

גב' הירש:

לא ידוע לי אם מתכוונים להוציא תעודות כאלה לכל השוטרים. אני יודעת שארבעים וחמשה יום מראש יהיה קשה לקבוע בדיוק את מספר השוטרים שיוצבו מחוץ למקום מגוריהם, כי זה פונקציה של ידיעות שעשויות להתקבל מאוחר יותר, ועל פיהם יהיה אפשר להציב יותר שוטרים.

בכל אופן, הצעה זו תאפשר לאותם השוטרים שמוצבים בתחום אותה רשות מקומית למלא את זכותם וחובתם להצביע, דבר שאנו סבורים שיימנע מהם אם לא נאפשר זאת במסגרת מיוחדת. כי גם במסך ארבעים ושמונה שעות, יכול להיות ששוטר שמתגורר במערב ירושלים ומוצב במזרחה, לא תהיה לו כל אפשרות להגיע לקלפי שלו. אותו דבר לגבי שוטר שמוצב ביפו והקלפי שלו במעוז אביב. הוא יהיה מנוע לנסוע כי לא יהיה את מי להציב במקומו באותה קלפי. לכן, לפחות אלה השמוצבים בתחום אותה רשות מקומית יוכלו להצביע.

הינ"ר י. גולדשמידט:

את מוכנה להגביל את הצעה לשלוש הערים הגדולות?

גב' הירש:

כן, כי אני מתארת לעצמי שבמקומות הקטנים אין צורך בכך.

א. שפטי:

אני מציע לגב' הירש שבנקודה זו תתייעצי עם משרדך.

הצבעה - רוב בעד סעיף 4.
הסתייגות לינ"ר הועדה לכל הסעיף.
סעיף 4 נתקבל.

סעיף 2 מתבקש לפי סעיף 1, זהו סעיף סכני בלבד.

גיר"ר י. גולדשמידט:

סעיף 2 מאושר.

סעיף 3 -

א. שפט: זה עקרון הפתק הכפול שקיבלנו באותו נוסח לגבי הבחירות לכנסת. אני חושב שמאוד לא רצוי אם יהיו שתי הוראות נוגדות לגבי שתי ועדות הבחירות.

גיר"ר י. גולדשמידט: אולי נכתוב "לא יותר משני פתקי הצבעה כשרים זהים"?

א. שפט: זה לא נאמר בחוק הבחירות לכנסת. ההנחה שהפתקים זהים דמיוניים.

סעיף 3 מאושר פה-אחד.

סעיף 5 -

א. שפט: זהו סעיף עונשין. בסעיף 86 של החוק יש כל מיני עונשים לאלה שעוברים עבירות בחירות. יש שני סוגי עונשים - לזרחים רגילים ולכאלה שממלאים תפקידים בבחירות. לגבי ממלאי תפקידים בבחירות, העונשים כמעט כפולים. מאחר שגם המזכיר ממלא תפקיד בבחירות, אנו מציעים שאם הוא מבצע עבירה גם עליו יחול עונש כפול.

ש. פרידמן: המזכיר יכול להיות גם ילד שהוא בן 16-15.

א. שפט: קיבלנו שחבר ועדת קלפי יכול להיות לא פחות מגיל 16. לגבי מזכיר לא אסנו שום דבר.

ש. פרידמן: יתווה קושי שאותו אדם צעיר יחול עליו עונש כמו על בגיר.

א. שפט: מבחינה עיונית השאלה יפה מאוד, אולם אני מבקש מזה כ פרידמן שלא יעמוד על כך.

גיר"ר י. גולדשמידט: פרופ' ידין לגבי חוק הבחירות לכנסת היה בדעה שחבר ועדת הקלפי צריך להיות אדם שהוא בעל זכות בחירה, דהיינו בן שמונה-עשרה. זה מתבקש לפי הגיון פנימי.

סעיף 5 מאושר.

א. שפט: אינני יודע אם מותר לי לבקש רויזניס, אולם כפי שהצעה נראית עכשיו, זה נורא.

גיר"ר י. גולדשמידט: אינני רואה כל תועלת בנסיון זה. אנו בעונה זו לא זוכים לישיבות רבות משתתפים. יישבו פחות או יותר אותם החברים שישבו אז. יכול להיות שאז היה מספר זוגי של חברים וזה יצא בדעות שקולות. אם אני אקבע רויזניס לשבוע הבא, זה מקרי לגמרי מי נכנס ומי יוצא באותו רגע מחדר הישיבות.

א. שפט: לא הייתי ניישבה הקודמת, ואיני יודע מה ההנחיות שיש כאן. לו ברור איזה מעמד יש לתת פה לשר.

גיר"ר י. גולדשמידט: נקבע ישיבה בינינו בענין זה.

סיימנו את הטיפול בנושא.

4) חוק לתיקון פקודת רכב מנועי (סיכוני צד שלישי)

ע. סכט:

הנוסח הלבן נוסח בעקבות החלטת הועדה בה ישב בראש חה"כ פרידמן. היתה אמנם בעיה מסויימת לענין התאריך הקובע. התעוררה השאלה מה המוסנס המדוייק שצריך לראות אותו כמתן הודעה על מנת שאפשר יהיה לחשב את העשרים ואחד יום. הצעתי בשלב ראשון מה שכתוב בנוסח הלבן הודעה כאמור אפשר שתינתן בדואר רשום, והכוונה היתה שהנוסח ישתקף בפקודת הפרשנות לפי סעיף 36 האומר "מקום שחיקוק מתיר או מחייב למסור מסך על-ידי הדואר, בין שנאמר בו "מסור", נתון" או "שלוח" ובין שנאמר בו כל ביטוי אחר, רואים את המסירה - אם אין הוראה אחרת משתמעת - כמבוצעת, אם נמסר לדואר מכתב המכיל את המסמך, והכתובת על המכתב הינה כשורה, ודמי המשלוח שולמו מראש, ורואים את המסמך כנמסר בשעה שבה היה המכתב מגיע לתעודתו בדרך הרגילה של הדואר, כל עוד לא הוכח היפוכו של דבר".

הייתי בכל זאת מציע, לאחר שהיו"ר נתן רמז למה לא להשוות את זאת לדיני הפרוצדורה, אלטרנטיבה נוספת: בטקום הודעה כאמור אפשר שתינתן בדואר רשום, ייאמר: "ניתנה הודעה בדואר רשום עם אישור מסירה, יראו את התאריך המסומן באישור המסירה כתאריך מתן ההודעה".

זה בעקבות אחת מתקנות סדר הדין האזרחי שקובעת לגבי מסירת המצאה בדואר רשום. יש לכם או אפשרות לקבוע בצורה רחבה על סמך פקודת הפרשנות שאפשר למסור בדואר רשום, ואז חלוח ההוראות שבסעיף 36, ורואים את יום המסירה כיום שהמכתב נמסר לסואר ובתקבל בזמן סביר. את העשרים ואחד יום יראו מהיום שחברת הביטוח שללה את המכתב בדואר. לכן אנו מוסיפים דואר רשום. בהצעה זו אין אישור מסירה, לכן אני מצע את ההצעה האלטרנטיבית. הנוסח שאני מציע עכשיו הוא יותר קל לחברות הביטוח ומחמיר לגבי המבוטח.

אתם תקבעו: איזה נוסח נבאה לכם יותר מתקבל על הדעת ומבטיח את זכויות הצדדים.

י.ה. קלינגהופר:

אני מעדיף את הנוסח החדש שד"ר סכט הציע בעל-פה, מטעם פשוט. כי לפי הנוסח הזה אין צורך לעשות קומבינציה עם הכתוב בפקודת הפרשנות, ונוסף לכך, פה מדובר על דואר רשום, בעוד שבפקודת הפרשנות לאמדובר על דואר רשום, וזה עלול ליצור אי בהירות לעומת המוצע כאן. בעוד שלפי ההצעה החדשה, הכל מופיע כאן ואין סיבוך כלשהו. אני מציע לכן לקבל את ההצעה החדשה שהביא ד"ר סכט.

ס. ניני:

אני מצטרף לחה"כ קלינגהופר. תמיד כאשר מתעוררת השאלה של מסירת דואר רשום וראיית המסירה כמסירה של ממש, אני שואל את עצמי כיצד אפשר להוכיח שאותו דבר דואר והפתקה שאני מקבל מהדואר שמסרתי את החבילה, כיצד זה מעיד שבחבילה נמצאת ההודעה שאני מתייחס אליה, ולא משהו אחר. אבל זה אסור לא רק לגבי מקרה זה, אלא לגבי כל המשלוחים האלה. אני מעיר זאת בהקשר זה, כי אני חושב שצריך למצוא גם לזה פתרון, אבל הינות שזה מקובל, אינני מעורר הפעם את הבעיה.

ש. פרידמן:

אני מבין שבין הנוסח הכתוב כאן לבין הנוסח שמוצע לנו על ידי ד"ר סכט בעל-פה, עדיין יש שתי דרכים של מסירה: מסירה בדואר רגיל, ואז מתייחסים אם הכתובת היתה רשומה בצורה תקינה, ואז יום המשלוח הוא היום הקובע; ואם זה ניתן בדואר רשום, אישור המסירה לפי הנוסח החדש הוא יהיה היום הקובע.

ע. סכט:

אין זה כך. לפי פקודת הפרשנות רואים את המסמך כנמסר בשעה שבה היה המכתב מגיע לתעודתו בדרך הרגילה של הדואר. יש פה אי בהירות מסויימת. עם חברת הביטוח תשלח בדואר רגיל, מתעוררת השאלה סמתי ייחשבו את התקופה.

ש. פרידמן:

אי הבהירות הזו נשארת גם עכשיו?

ע. סכט:

לא. עכשיו היות שהמחוקק נותן את זה פקולטטיבית, הוא מחייב אותה. חברות הבטוח נטרך כלל לאחר שהמחוקק קבע את האפשרות הזו, ישלחו את ההודעה בדואר רשום עם אישור מסירה, ויידעו מאיזה תאריך נחשבים 21 יום. ע"י כך החברות מכוונות.

11.

לאחר ההסבר הזה אני מצטרף להצעת
חה"כ קלינגהופר שנקבל את הנוסח החדש.

ע. פרידמן:

מה קורה אם הנסען אינו רוצה לחתום
על אישור המסירה?

הי"ר י. גולדשמידט:

אזנה בעיה יכולה להתעורר בתקנות סדר
הדין האזרחי. כתוב שם "התאריך המסומן
בתאריך המסירה, יהיה כתאריך ההמצאה".

ע. סבט:

הייתי מסתפק גם בהצעה הכתובה, אבל אם
יש שיקולים חשובים שמוטב לקבל את
ההצעה של אישור המסירה, אינני מחבד לכך.

הי"ר י. גולדשמידט:

אנו יכולים לסיים את הטיפול בהצעת החוק
כי הנוסח הסופי לא יבוא לוועדה. במקום שש המלים האחרונות יבוא הנוסח
שד"ר סבט הציע, והוא לקוח מתקנות סדר הדין האזרחי. בנסגור לאישור המסירה.

הנוסח הלבן של חוק לתיקון פקודת רכב מנועי (סיכוני צד שלישי) מאושר,
בתיקון שש המלים האחרונות בסעיף 24 "ניתנה הודעה בדואר רשום עם אישור
מסירה, יראו את התאריך המסומן באישור המסירה כתאריך מתן ההודעה".

הנוסח יונח על שולחן הכנסת בלי שיובא לוועדה.

הישיבה ננעלה בשעה 11:00